

Naziv pravnog akta EU: Direktiva Vijeća 93/83/EEZ od 27. rujna 1993. o usklađivanju određenih pravila koja se odnose na autorsko pravo i srodna prava, primjenjivih na emitiranje preko satelita i kablsku retransmisiju

CELEX broj: 31993L0083

Prevod:

Lingvistička redakтура:

Stručna redakтура:

Pravna redakтура:

**Direktiva Vijeća 93/83/EEZ
od 27. rujna 1993.
o usklađivanju određenih pravila koja se odnose na autorsko pravo i srodna prava, primjenjivih na
emitiranje preko satelita i kablsku retransmisiju**

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice, a posebno njegove članke 57(2) i 66,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije¹,

u suradnji s Europskim parlamentom²,

uzimajući u obzir mišljenje Ekonomskog i socijalnog odbora³,

(1) s obzirom da ciljevi Zajednice postavljeni u Ugovoru uključuju uspostavljanje još jače veze između naroda Europe, njegovanje bliskih odnosa između država članica Zajednice i osiguravanje gospodarskog i socijalnog napretka zemalja Zajednice zajedničkim djelovanjem na uklanjanju prepreka koje dijele Europu;

(2) s obzirom da, u tom cilju, Ugovor predviđa uspostavu zajedničkog tržišta i područje bez unutarnjih granica; s obzirom da mjere za postizanje navedenog uključuju uklanjanje prepreka slobodnom kretanju usluga i uvođenje sustava koji osigurava da natjecanje na zajedničkom tržištu ne bude poremećeno; s obzirom da, u tom cilju, Vijeće može usvojiti direktive za usklađivanje propisa utvrđenih zakonima, pravilnicima ili upravnim postupcima u državama članicama, a koji se odnose na obavljanje djelatnosti kao samozaposlena osoba;

(3) s obzirom da programi koji se emitiraju preko granica unutar Zajednice, posebno preko satelita ili kabelom, predstavljaju jedan od najvažnijih načina za ostvarivanje navedenih ciljeva Zajednice, koji su u isto vrijeme politički, ekonomski, socijalni, kulturni i pravni;

(4) s obzirom da je Vijeće već usvojilo Direktivu 89/552/EEZ od 3. listopada 1989. o usklađivanju određenih propisa utvrđenih zakonima, pravilnicima ili upravnim postupcima u državama članicama, a koji se odnose na obavljanje djelatnosti televizijskog emitiranja⁴, što omogućava promociju distribucije i proizvodnje europskih televizijskih programa, oglašavanje i sponzoriranje, zaštitu malodobnika i pravo na odgovor;

¹ Sl. gl. No C 255, 1. 10. 1991, str. 3 i Sl. novine No C 25, 28. 1. 1993, str. 43

² Sl. gl. No C 305, 23. 11. 1992, str. 129 i Sl. novine No C 255, 20. 9. 1993.

³ Sl. gl. No C 98, 21. 4. 1992, str. 44

⁴ Sl. gl. No L 298, 17. 10. 1989, str. 23

(5) s obzirom da, ipak, postizanje navedenih ciljeva glede prekograničnog satelitskog emitiranja i kableske retransmisije programa iz drugih država članica trenutačno još ometa niz razlika između nacionalnih normi autorskog prava i određena razina pravne nesigurnosti; s obzirom da to znači da su nositelji prava izloženi prijetnji da gledaju kako se njihova djela koriste bez plaćanja naknade, ili da individualni nositelji isključivih prava u različitim državama članicama blokiraju korištenje njihovih prava; s obzirom da posebice pravna nesigurnost predstavlja izravnu prepreku slobodnom kolanju programa unutar Zajednice;

(6) s obzirom da se radi zaštite autorskih prava trenutačno pravi razlika između komuniciranja s javnosti izravnom satelitskom vezom i komuniciranja s javnosti preko komunikacijskog satelita; s obzirom da je individualan prijam danas moguć i pristupačan s objema vrstama veze, više ne postoji opravdanje za različit pravni tretman;

(7) s obzirom da slobodno emitiranje programa dodatno ometa trenutačna pravna nesigurnost oko toga utječe li emitiranje preko satelita čiji signal se može izravno primiti na prava u zemlji odašiljanja signala ili u svim zemljama prijama zajedno; s obzirom da se komuniciranje izravnom satelitskom vezom i preko komunikacijskog satelita tretira jednako radi zaštite autorskih prava, ta pravna nesigurnost sada utječe na gotovo svo emitiranje programa u Zajednici preko satelita;

(8) s obzirom da, osim toga, pravna sigurnost, što je preduvjet za slobodno kretanje emisija unutar Zajednice, nedostaje kada se programi prenošeni preko granica dovode i retransmitiraju kroz kableske mreže;

(9) s obzirom da razvoj dobivanja prava na ugovornoj bazi ovlaštenjem već daje snažan doprinos stvaranju željenog europskog audiovizualnog područja; s obzirom da nastavak sklapanja takvih ugovornih sporazuma treba biti osiguran i njihova nesmetana primjena u praksi treba biti promovirana gdje god je to moguće;

(10) s obzirom da, trenutačno, posebno kableski operateri ne mogu biti sigurni da su doista dobili sva programska prava koja takav jedan sporazum pokriva;

(11) s obzirom da, na koncu, stranke u različitim državama članicama nisu sve na sličan način ograničene obvezama koje ih sprječavaju da bez valjanog razloga odbiju pregovarati o dobivanju prava nužnih za kablesku distribuciju ili da dopuste da takvi pregovori propadnu;

(12) s obzirom da pravni okvir za stvaranje jedinstvenog audiovizualnog područja utvrđen u Direktivi 89/552/EEZ mora, prema tome, biti nadopunjen u odnosu na autorsko pravo;

(13) s obzirom da, prema tome, treba staviti točku na razlike u tretmanu prijenosa programa preko komunikacijskog satelita koje postoje u državama članicama, tako da suštinska razlika diljem Zajednice bude ta jesu li ili ne djela i drugi zaštićeni sadržaji preneseni javnosti; s obzirom da će to također osigurati jednak tretman isporučitelja prekograničnih emisija, bez obzira koriste li izravnu satelitsku vezu ili prijenos preko komunikacijskog satelita;

(14) s obzirom da pravna nesigurnost što se tiče dobivanja prava koja priječi prekogranično satelitsko emitiranje treba biti prevladana na način da se na razini Zajednice definira pojam komuniciranja s javnosti preko satelita; s obzirom da ta definicija treba istovremeno odrediti gdje se čin komuniciranja događa; s obzirom da je takva definicija nužna kako bi se izbjegla skupna primjena nekoliko nacionalnih zakona na jedan čin emitiranja; s obzirom da se komuniciranje s javnosti preko satelita događa samo onda kada, a u državi članici i gdje, signali koji nose program budu uvedeni pod kontrolu i odgovornost radiodifuzne organizacije u jedan neprekinuti lanac komunikacije koji vodi prema satelitu i od satelita prema Zemlji; s obzirom da se normalna tehnička procedura u odnosu na signale koji nose programe ne bi trebala smatrati prekidom u lancu emitiranja;

(15) s obzirom da dobivanje isključivih prava na emitiranje na ugovornoj osnovi treba biti usklađeno s bilo kojim propisom o autorskom i srodnim pravima u državi članici u kojoj se komunikacija s javnosti preko satelita događa;

(16) s obzirom da će načelo ugovorne slobode na kojem je ova direktiva zasnovana omogućiti nastavak ograničavanja korištenja tih prava, posebno što se tiče određenih tehničkih sredstava transmisije ili određenih jezičnih verzija;

(17) s obzirom da kod izračunavanja iznosa naplate za dobivena prava strane u obzir trebaju uzeti sve aspekte emitiranja, kao što su stvarna i potencijalna publika te jezična verzija;

(18) s obzirom da primjena načela zemlje podrijetla sadržanog u ovoj direktivi može predstavljati problem u odnosu na postojeće ugovore; s obzirom da ova direktiva treba predvidjeti razdoblje od pet godina za prilagodbu postojećih ugovora, gdje je to nužno, u svjetlu ove direktive; s obzirom da spomenuto načelo zemlje podrijetla, prema tome, ne bi trebalo biti primjenjivo na postojeće ugovore koji istječu prije 1. siječnja 2000.; s obzirom da, ako do tog datuma strane još uvijek pokazuju interes za ugovor, iste strane bi trebale imati pravo da ponovno pregovaraju o uvjetima ugovora;

(19) s obzirom da postojeći sporazumi o međunarodnoj koprodukciji moraju biti interpretirani u svjetlu ekonomske svrhe i opsega koji su strane predvidjele po potpisu; s obzirom da, u prošlosti, međunarodni sporazumi o koprodukciji često nisu izričito i posebno govorili o komunikaciji s javnosti preko satelita kao posebnom obliku korištenja u smislu ove direktive; s obzirom da je filozofija u pozadini mnogih postojećih međunarodnih sporazuma o koprodukciji ta da prava u koprodukciji svaki od koproducenta ostvaruje odvojeno i samostalno po teritorijalnim linijama; s obzirom da, kao opće pravilo, u situaciji gdje bi komuniciranje s javnosti preko satelita koje je odobrio jedan koproducent prejudiciralo vrijednost prava korištenja drugog koproducenta, interpretacija takvog postojećeg sporazuma bi uobičajeno sugerirala da bi ovaj drugi koproducent morao dati suglasnost na ovlaštenje, od prethodnog koproducenta, o komuniciranju s javnosti preko satelita; s obzirom da će jezični ekskluzivitet drugog producenta biti prejudiciran u slučaju kada se jezična verzija ili verzije komunikacije s javnosti, uključujući i sinkronizacije i titlove, podudara(ju) s jezikom ili jezicima široko rasprostranjenim na teritoriju dodijeljenom sporazumom drugom koproducentu; s obzirom da pojam ekskluzivnosti treba razumijevati u širem smislu u slučajevima kada se komuniciranje s javnosti preko satelita odnosi na djelo koje se sastoji samo od slika i ne sadrži dijalog ili titlove; s obzirom da je potrebno jasno pravilo u slučajevima u kojima sporazum o međunarodnoj koprodukciji izričito ne regulira podjelu prava prilikom komuniciranja s javnosti preko satelita u smislu ove direktive;

(20) s obzirom da će komunikacija s javnosti preko satelita iz zemlje ne-članice pod određenim uvjetima biti smatrana kao da se dogodila unutar zemlje članice Zajednice;

(21) s obzirom da je potrebno osigurati da zaštita za autore, izvođače, proizvođače fonograma i radiodifuzne organizacije bude usklađena u svim državama članicama i da ta zaštita ne bude podložna sustavu obvezne licence; s obzirom da je samo na taj način moguće osigurati da bilo kakva razlika u razini zaštite unutar zajedničkog tržišta neće dovesti do poremećaja konkurencije;

(22) s obzirom da je izvjesno da će dolazak novih tehnologija imati utjecaj i na kvalitetu i na kvantitetu korištenja djela i ostalih sadržaja;

(23) s obzirom da, u svjetlu navedenih promjena, razina zaštite koja se dodjeljuje sukladno ovoj direktivi svim nositeljima prava u oblastima koje pokriva ova direktiva treba ostati predmet razmatranja;

(24) s obzirom da harmonizacija legislative predviđena ovom direktivom za sobom povlači harmonizaciju propisa koji osiguravaju visoku razinu zaštite autora, izvođača, proizvođača fonograma i radiodifuznih organizacija; s obzirom da tom harmonizacijom ne bi trebalo dopustiti radiodifuznim organizacijama da iskoriste razlike u razini zaštite tako što će izmjestiti poslovanje, na štetu audiovizualne produkcije;

(25) s obzirom da zaštita predviđena za prava u vezi s autorskim pravom treba biti usklađena s onom sadržanom u Direktivi Vijeća 92/100/EEZ od 19. studenoga 1992. o pravu zakupa i pravu posudbe i o određenim pravima u vezi s autorskim pravom u oblasti intelektualnog vlasništva⁵ u svrhu komuniciranja s javnosti preko satelita; s obzirom da će to, posebno, osigurati da izvođačima i proizvođačima fonograma bude zajamčena odgovarajuća naknada za prenošenje njihovih izvedbi i fonograma javnosti preko satelita;

⁵ Sl. gl. No L 346, 27. 11. 1992, str. 61

(26) s obzirom da odredbe članka 4. ne sprječavaju države članice da prošire presumpciju postavljenu u članku 2. (5) Direktive 92/100/EEC na isključiva prava spomenuta u članku 4.; s obzirom da, osim toga, odredbe članka 4. ne sprječavaju države članice da postave oborivu presumpciju o ovlaštenju za korištenje što se tiče isključivih prava izvođača spomenutih u tom članku, u onoj mjeri u kojoj je ta presumpcija sukladna Međunarodnoj konvenciji za zaštitu izvođača, proizvođača fonograma i radiodifuznih organizacija;

(27) s obzirom da je kabelaška retransmisija programa iz drugih država članica čin podložan autorskom pravu i, kao što to može biti slučaj, pravima u vezi s autorskim pravom; s obzirom da kabelaški operater mora, prema tome, dobiti ovlaštenje od svakog nositelja prava u svakom dijelu retransmitiranog programa; s obzirom da, sukladno ovoj direktivi, ovlaštenja trebaju biti dana ugovorom osim ako nije predviđena privremena iznimka u slučaju postojećih legalnih shema licenci;

(28) s obzirom da, kako bi se osiguralo da glatko funkcioniranje ugovornih sporazuma ne bude dovedeno u pitanje vanjskom intervencijom nositelja prava na pojedinim dijelovima programa, potrebno je ugraditi odredbe, kroz obvezu obraćanja udruzi za kolektivno upravljanje, o ekskluzivnom kolektivnom ostvarivanju prava ovlaštenja u mjeri u kojoj to zahtijevaju posebne karakteristike kabelaške retransmisije; s obzirom da pravo ovlaštenja kao takvo ostaje netaknuto i samo je ostvarivanje tog prava regulirano u određenoj mjeri, tako da pravo da se da ovlast na kabelašku retransmisiju još uvijek može biti dodijeljeno; s obzirom da ova direktiva ne utječe na ostvarivanje moralnih prava;

(29) s obzirom da iznimka predviđena člankom 10. ne bi trebala ograničavati izbor nositelja prava da prenesu svoja prava na udrugu za kolektivno upravljanje i time ostvare izravan udio iz naknade koju plaća kabelaški distributer za kabelašku retransmisiju;

(30) s obzirom da ugovorni sporazumi u vezi s ovlaštenjem za kabelašku retransmisiju trebaju biti unaprjeđivani dodatnim mjerama; s obzirom da bi strana koja traži zaključenje općeg ugovora trebala, sa svoje strane, biti obvezana da podnese kolektivni prijedlog za sporazum; s obzirom da će, osim toga, svaka strana imati pravo da se, u svakom trenutku, pozove na pomoć neovisnog medijatora čiji bi zadatak bio da pomogne pregovorima i koji može podnositi prijedloge; s obzirom da ti i njima suprotstavljeni prijedlozi trebaju ugovornim stranama biti izneseni u skladu s pravilima primjenjivim na dostavu pravnih dokumenata, posebno onima utvrđenim u postojećim međunarodnim konvencijama; s obzirom da je, u konačnici, potrebno osigurati da pregovori ne budu blokirani bez valjanog opravdanja ili da individualni nositelji prava ne budu bez valjanog razloga spriječeni da sudjeluju u pregovorima; s obzirom da nijedna od ovih mjera za pomoć pri dobivanju prava ne dovodi u pitanje ugovornu prirodu dobivanja prava na kabelašku retransmisiju;

(31) s obzirom da bi u tranzicijskom razdoblju državama članicama trebalo biti dopušteno da zadrže postojeća tijela s nadležnostima na njihovom teritoriju u slučajevima u kojima je pravo na retransmisiju programa javnosti kabelom nerazumno odbijeno ili su uvjeti iz ponude radiodifuzne organizacije bili nerazumni; s obzirom da se podrazumijeva da pravo zainteresiranih strana da budu saslušane od tog tijela treba biti zajamčeno i da postojanje tog tijela ne bi trebalo sprječavati zainteresirane strane da imaju normalan pristup sudovima;

(32) s obzirom da, međutim, propisi Zajednice nisu potrebni za rješavanje svih tih pitanja, čiji učinci se, uz možda komercijalno neznatne iznimke, osjećaju samo unutar granica pojedinačne države članice;

(33) s obzirom da je potrebno postaviti minimalna pravila kako bi se uspostavio i zajamčio slobodan i neprekinut prekogranični prijenos satelitom i istovremena, nepromijenjena kabelaška retransmisija programa emitiranih iz drugih država članica, na, u biti, ugovornoj osnovi;

(34) s obzirom da ova direktiva ne bi trebala prejudicirati daljnju harmonizaciju u oblasti autorskog i srodnih prava i kolektivnog upravljanja tim pravima; s obzirom da mogućnost da države članice reguliraju aktivnosti udruga za kolektivno ostvarivanje prava ne bi trebala prejudicirati slobodu pregovora o ugovorima u vezi s tim pravima utvrđenim u ovoj direktivi, uz razumijevanje da se takvi pregovori vode u okvirima općih ili posebnih nacionalnih propisa u vezi sa zakonom o konkurenciji ili zloporabi monopola;

(35) s obzirom da bi, prema tome, trebalo ostaviti državama članicama da dopunjavaju opće propise potrebne za ostvarivanje ciljeva ove direktive, tako što će poduzimati legislativne i administrativne mjere u svojim domaćim zakonodavstvima, pod uvjetom da te mjere ne budu u suprotnosti s ciljevima ove direktive i budu usklađene sa zakonodavstvom Zajednice;

(36) s obzirom da ova direktiva ne utječe na primjenjivost odredbi o konkurenciji iz članaka 85. i 86. Ugovora,

USVOJILO JE OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I

DEFINICIJE

Članak 1.

Definicije

1. Za potrebe ove direktive, „satelit“ znači bilo koji satelit koji operira na frekvencijskim pojasima koji su, prema zakonu o telekomunikacijama, rezervirani za emitiranje signala za javnost ili koji su rezervirani za zatvorenu, komunikaciju „od točke do točke“. U ovom drugom slučaju, međutim, okolnosti pod kojima se događa individualni prijam signala moraju biti usporedive s onima koje se primjenjuju u prvom slučaju;

2.

- a) Za potrebe ove direktive, „komunikacija s javnosti preko satelita“ znači čin uvođenja, pod kontrolom i odgovornosti radiodifuzne organizacije, signala s programima namijenjenih javnosti u neprekinuti lanac komunikacije koji ide prema satelitu i od satelita prema Zemlji.
- b) Čin komunikacije s javnosti preko satelita događa se isključivo u državi članici gdje su, pod kontrolom i odgovornosti radiodifuzne organizacije, signali s programima uvedeni u u neprekinuti lanac komunikacije koji ide prema satelitu i od satelita prema Zemlji.
- c) Ako su signali s programima kodirani, onda postoji komunikacija s javnosti preko satelita pod uvjetom da načine za dekodiranje signala javnosti osigura radiodifuzna organizacija ili su osigurani uz njezinu suglasnost.
- d) Kada se čin komunikacije s javnosti preko satelita događa u zemlji koja nije članica Zajednice i koja ne pruža razinu zaštite kakva je predviđena u Poglavlju II,

(i) ako se signali s programima prenose prema satelitu s postaje uzlazne veze smještene u državi članici, smatra se da se čin komunikacije s javnosti dogodio u toj državi članici i da se prava predviđena u Poglavlju II mogu primijeniti protiv osobe koja upravlja postajom uzlazne veze; ili

(ii) ako se ne može koristiti postaja uzlazne veze smještena u državi članici, ali je radiodifuzna organizacija, osnovana u državi članici, ovlaštena za čin komunikacije s javnosti preko satelita, smatra se da se čin dogodio u državi članici u kojoj se nalazi sjedište radiodifuzne organizacije za teritorij Zajednice i prava koja su predviđena u Poglavlju II mogu biti korištena protiv radiodifuzne organizacije.

3. Za potrebe ove direktive, „kabelska retransmisija“ znači simultanu, nepromijenjenu i neskrraćenu retransmisiju prema javnosti kabelom ili mikrovalnim sustavom inicijalne transmisije iz druge države članice, žicom ili zrakom, uključujući i onu preko satelita, televizijskih i radijskih programa namijenjenih javnosti.

4. Za potrebe ove direktive, „udruga za kolektivno upravljanje“ znači bilo koju organizaciju koja upravlja ili administrira autorskim i srodnim pravima kao svojim jednim ili jednim od glavnih ciljeva.

5. Za potrebe ove direktive, glavni redatelj kinematografskog ili audiovizualnog djela smatra se njegovim autorom ili jednim od autora. Države članice mogu predvidjeti i da se drugi smatraju koautorima navedenih djela.

POGLAVLJE II

EMITIRANJE PROGRAMA PREKO SATELITA

Članak 2.

Pravo emitiranja

Države članice autoru dodjeljuju isključivo pravo da daje ovlaštenje za prenošenje svog autorskog djela javnosti preko satelita, pod uvjetima navedenima u ovom poglavlju.

Članak 3.

Dobivanje prava na emitiranje

1. Države članice osiguravaju da ovlaštenje spomenuto u članku 2. može biti dobiveno samo sporazumom.
2. Država članica može predvidjeti da kolektivni sporazum između udruge za kolektivno upravljanje i radiodifuzne organizacije u vezi s određenom kategorijom djela može biti proširen i na nositelje prava iz iste kategorije koje ne predstavlja udruga za kolektivno upravljanje, pod uvjetom da:
 - da uz komuniciranje s javnosti preko satelita istovremeno zemaljsko emitiranje vrši isti emiter i
 - da će nezastupani nositelj prava, u svakom trenutku, imati mogućnost da izuzme svoja djela iz proširenja sporazuma i da ostvaruje svoja prava individualno ili kolektivno.
3. Stavak 2. se ne primjenjuje na kinematografska djela, uključujući i djela stvorena procesom analognim kinematografiji.
4. U slučajevima kada zakon države članice predviđa proširenje kolektivnog sporazuma u skladu s odredbama stavka 2., ta država članica obavješćuje Komisiju koje se radiodifuzne organizacije imaju pravo služiti tim zakonom. Komisija tu informaciju objavljuje u Službenim novinama Europskih zajednica (serija C).

Članak 4.

Prava izvođača, proizvođača fonograma i radiodifuznih organizacija

1. U svrhu komuniciranja s javnosti preko satelita, prava izvođača, proizvođača fonograma i radiodifuznih organizacija zaštićuju se u skladu s odredbama članka 6., 7., 8. i 10. Direktive 92/100/EEZ.
2. Za potrebe stavka 1., „bežično emitiranje“ iz Direktive 92/100/EEZ smatra se da uključuje i komunikaciju s javnosti preko satelita.
3. U vezi s ostvarivanjem prava spomenutih u stavku 1., primjenjuju se članci 2(7) i 12 Direktive 92/100/EEZ.

Članak 5.

Odnos između autorskog i srodnih prava

Zaštita autorskih/srodnih prava prema ovoj direktivi se ne dotiče i ni na koji način ne utječe na zaštitu autorskih prava.

Članak 6.

Minimalna zaštita

1. Države članice mogu predvidjeti i širu zaštitu za nositelje prava srodnih autorskom nego što je ona tražena člankom 8. Direktive 92/100/EEZ.

2. U primjeni stavka 1. države članice pridržavaju se definicija iz članka 1(1) i (2).

Članak 7.

Prijelazne odredbe

1. U vezi s pravovremenom primjenom prava spomenutih u članku 4(1) ove direktive, primjenjuje se članak 13(1), (2), (6) i (7) Direktive 92/100/EEZ.

2. Sporazumi u vezi s korištenjem djela i drugih zaštićenih sadržaja koji su na snazi na datum spomenut u članku 14(1) podložni su odredbama članka 1(2), 2 i 3 od 1. siječnja 2000. ako prestaju važiti nakon tog datuma.

3. Kada međunarodni sporazum o koprodukciji zaključen prije datuma spomenutog u članku 14 (1) između koproducenta iz države članice i jednog ili više koproducenta iz drugih država članica ili trećih zemalja izričito predviđa sustav podjele prava korištenja između koproducenta prema geografskim područjima za sve vrste komunikacije s javnosti, bez razlikovanja postupka primjenjivog na komuniciranje s javnosti preko satelita i odredbi primjenjivih na druga sredstva komunikacije, i gdje prenošenje koprodukcije javnosti preko satelita preudicira ekskluzivitet, posebno jezični ekskluzivitet, jednog od koproducenta ili njegovog opunomoćenika na određenom teritoriju, ovlaštenje jednog od koproducenta ili njegovog opunomoćenika za komunikaciju s javnosti preko satelita zahtijeva raniji pristanak nositelja tog ekskluziviteta, bilo da se radi o koproducentu ili opunomoćeniku.

POGLAVLJE III

KABELSKA RETRANSMISIJA

Članak 8.

Pravo na kabelsku retransmisiju

1. Države članice osiguravaju da se, kada se programi iz drugih država članica retransmitiraju kabelom na njihovom teritoriju, poštuju primjenjivo autorsko i srodna prava i da se retransmisija obavlja na osnovi individualnih i kolektivnih ugovornih sporazuma između nositelja autorskog i srodnih prava i kabelskih operatera.

2. Bez obzira na stavak 1., države članice mogu do 31. prosinca 1997. zadržati takve sustave obvezne licence koji su u funkciji ili su izričito predviđeni nacionalnim zakonom na datum 31. srpnja 1991.

Članak 9.

Ostvarivanje prava na kabelsku retransmisiju

1. Države članice osiguravaju da se pravo nositelja autorskog i srodnih prava da daju ili odbiju dati ovlaštenje kabelskom operateru za kabelsku retransmisiju može ostvarivati samo preko udruga za kolektivno upravljanje.

2. U slučajevima kada nositelj prava nije prenio upravljanje svojim pravima na udrugu za kolektivno upravljanje, udruga koja upravlja pravima iz iste kategorije smatra se ovlaštenom da upravlja njegovim pravima. U slučajevima kada više od jedne udruge upravlja pravima te kategorije, nositelj prava ima slobodu da odabere koja će se od tih udruge smatrati ovlaštenom da upravlja njegovim pravima. Nositelj prava spomenut u ovom stavku ima ista prava i obveze koji proizlaze iz sporazuma između kablenskog operatera i udruge koja se smatra ovlaštenom da upravlja njegovim pravima kao i nositelji prava koji su ovlastili tu udrugu za kolektivno upravljanje i on može tražiti svoja prava u razdoblju koje odredi odnosna država članica, a koje nije kraće od tri godine od datuma kablenske retransmisije koja uključuje njegovo djelo ili drugi zaštićeni sadržaj.

3. Država članica može predvidjeti da se, kada nositelj prava da ovlaštenje za inicijalnu transmisiju djela ili drugog zaštićenog sadržaja unutar njenog teritorija, smatra da je nositelj pristao da neće ostvarivati svoja prava iz kablenske retransmisije na individualnoj osnovi nego da će ih ostvarivati u skladu s odredbama ove direktive.

Članak 10.

Ostvarivanje prava na kablensku retransmisiju od strane radiodifuznih organizacija

Države članice osiguravaju da se članak 9. ne primjenjuje na prava koja ostvaruje radiodifuzna organizacija u odnosu na vlastitu transmisiju, bez obzira jesu li predmetna prava njezina vlastita ili su na nju prenesena od strane drugih vlasnika i/ili nositelja autorskog i srodnih prava.

Članak 11.

Medijatori

1. U slučajevima kada nije postignut sporazum u vezi s ovlaštenjem za kablensku retransmisiju programa, države članice osiguravaju da bilo koja od strana može zahtijevati pomoć jednog ili više medijatora.

2. Zadaća medijatora je da pruži pomoć u pregovorima. Oni također stranama mogu podnositi prijedloge.

3. Smatra se da sve strane prihvaćaju prijedlog, kako je naveden u stavku 2., ako nijedna od njih ne izrazi protivljenje u razdoblju od tri mjeseca. Obavijest o prijedlogu i protivljenje prijedlogu dostavljaju se zainteresiranim stranama u skladu s primjenjivim propisima u vezi s dostavljanjem pravnih dokumenata.

4. Medijatori se biraju na način da njihova neovisnost i nepristranost budu izvan svake razumne sumnje;

Članak 12.

Sprječavanje zlorabe pregovaračkih pozicija

1. Države članice će kroz građansko ili upravno pravo, ovisno o slučaju, osigurati da strane uđu u i vode pregovore u vezi s ovlaštenjem za kablensku retransmisiju u dobroj vjeri i da ne priječe ili ometaju pregovore bez valjanog opravdanja.

2. Država članica koja, na datum spomenut u članku 14(1), ima tijelo s nadležnosti na njezinom teritoriju za slučajeve u kojima je pravo na retransmisiju programa preko kabela javnosti u toj zemlji članici nerazumno odbijeno ili je ponuđeno pod nerazumnim uvjetima od strane radiodifuzne organizacije, onda može zadržati to tijelo.

3. Stavak 2. primjenjuje se u tranzicijskom razdoblju od osam godina od datuma spomenutog u članku 14 (1).

POGLAVLJE IV

OPĆE ODREDBE

Članak 13.

Kolektivno upravljanje pravima

Ova direktiva ne dovodi u pitanje regulaciju aktivnosti udruga za kolektivno upravljanje od strane država članica.

Članak 14.

Završne odredbe

1. Države članice usvajaju zakone i druge propise nužne za usklađivanje s ovom direktivom najkasnije do 1. siječnja 1995. i o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice usvoje ove odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu direktivu ili se uz njih navode takva upućivanja prilikom njihove službene objave. Načine takvog upućivanja previdjet će države članice.

2. Države članice dostavljaju Komisiji tekst glavnih propisa nacionalnog zakonodavstva kojeg usvoje u području koje uređuje ova direktiva.

3. Najkasnije do 1. siječnja 2000. Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Ekonomskom i socijalnom odboru o primjeni ove direktive i, ako je potrebno, sačinjava nove prijedloge da je prilagodi razvoju audio i audiovizualnog sektora.

Članak 15.

Ova direktiva je upućena državama članicama.

Sačinjeno u Bruxellesu, 27. rujna 1993.

Za vijeće

predsjednik
R. URBAIN